

Lovec i společník

Bíglové
jsou krásní
a nekonfliktní

BÍGL

Je málo plemen, která by se líbila každému. Jeden preferuje psy velké, druhý malé, někomu se líbí dlouhá nebo nadýchaná srst, jiný dává přednost tomu, když se pod kůží jasně rýsují svaly. Nevím však o žádném milovníku psů, jemuž by se nelíbil BÍGL.

jsou přátelští, mírní, nekonfliktní, zvědaví, společenští, hraví... Také odolní a robustní, životaschopní a nenároční na péči. Mají však ještě vlastnosti další. I o nich by měl vědět každý, kdo o pořízení bígla uvažuje.

Lovcem po staletí

Specifika bígla vyplývají ze skutečnosti, že se jedná o staré lovecké plemeno honičů. Podle některých údajů tento typ patří dokonce k nejstarším čistokrevně chovaným plemenům vůbec. Prakticky ve stejné podobě, snad jen v rozdílné velikosti, je totiž bígl chován už několik set let. Pod názvem beagle je pravidelně zmiňován v literatuře přibližně od poloviny 18. století (například u Bewicka, Blaina nebo Petersena), ojedinělé poznámky o něm však lze nalézt již mnohem dříve.

S největší pravděpodobností byl vyšlechtěn ve Velké Británii ze starých francouzských plemen honičů s cílem vytvořit malého smečkového psa pro parforsní hony, tedy pro štvance. K těm byl také po staletí používán. Co se žádalo od takového smečkového psa? Samozřejmě výrazné lovecké vlohy, především výborný nos, melodický hlas lahodící s vícehlasem ostatních, náruživost při pronásledování zvěře a také mimořádná snášenlivost, bez níž by život ve velkých smečkách čítajících i několik desítek psů vůbec nebyl možný. Bígl, kterého by napadlo pronásledování zvěře předčasně vzdát, už neměl ve smečce co pohledávat.

U bígla se vzhledem k jeho menší velikosti a nedlouhým končetinám nepředpokládala mimořádná rychlost, jeho

Což ovšem vůbec neznamená, že by to byl pes pro každého! Ve skutečnosti tomu je spíše naopak. Pořízení bígla by si měl každý zájemce důkladně rozmyslet.

Sympaťáci od pohledu

Co lidi k bíglům tak magicky přitahuje, je celkem jasné: jejich pestrým barvám, výmluvným něžným tmavým očím a dojemnému pohledu neodolá ani ten největší „tvrďák“. Se svým radostně vzty-

čeným ocasem a vlídným pohledem přinutí většinu lidí k úsměvu.

Navíc nejsou ani velcí, ani malí, chovají se vstřícně a přátelsky, jsou hladcí a souměrní, postrádající jakékoli extrémní znaky, které by snad mohly někomu vadit. I když to není tak dlouho, co se u nás objevili první čistokrevní bíglové objevili, velmi rychle zde zdomácněli.

Bíglové mají spoustu dobrých vlastností, které je předurčují pro roli rodinného psa, již v poslední době plní nejčastěji:

(relativní) pomalost naopak byla chápána jako přednost pro starší lovce nebo pro ty, kteří se pohybovali pěšky. Pronásledovanou kořistí byl většinou zajíc nebo králík a její štvání trvalo často velmi dlouho, někdy dokonce čtyři až šest hodin. Ulovené zvíře nebylo hlavním cílem lovců, tím bylo potěšení z lovu samotného, ze stejně barevných i stavěných psů, z dobře pracující melodicky se ozývající smečky a jejich schopností. Z účelové záležitosti se stala barvitá společenská událost přitažlivá i pro člověka 21. století.

To všechno zní hezky (když odmyslíme od stresu pronásledovaného zajíce), ale v bíglích to po staletí do dneška upevňovalo vlastnosti, které mu při přeměně rolí na rodinného psa nemohly být zrovna k užitku.

Nos na čtyřech tlapkách

Bíglům se někdy říká „nos na čtyřech tlapkách“. Jakmile ucítí stopu, vydají se

Bíglové jsou mimořádně snášenliví...

...a v krajině velmi dekorativní

po ní bez ohledu na cokoliv a jdou po ní nadoraz: pokud se majitelé nepodaří je zastavit, třeba až do sebezničení. Vzpomínám si na známé, kteří si při stěhování z Prahy do horské chalupy v Jeseníkách pořídili tři bígly s tím, že takovým přírodním psům se ve smečce a v horách plných zvěře bude líbit. Což o to, líbilo, ale jejich lovecké výlety (v nichž se jim naši přátelé od počátku snažili bránit výchovou a stále dokonalejšími ploty) se protahovaly, trvaly od několika hodin až po několik dní a nakonec vedly tím či oním způsobem k postupnému předčasnému odchodu ze života všech tří psů. Jistě drastický, krajní příklad, který nicméně názorně dokumentuje, že pro nezkušeného majitele se sebelepší úmysly se bígl může stát příliš tvrdým oříškem.

Bíglové většinu času na vycházce stráví

Štěňata bíglů jsou neodolatelná

s nosem u země, chovatelé žertují, že pokud vás baví neustále sledovat temeno hlavy psa a málokdy mu pohlédnout do očí, je bígl ideální. Tito psi doslova „pasou“ po každém novém pachu. Venku se chovají nezávisle a bývá velmi obtížné udržet v přírodě jejich pozornost hrou nebo výcvikem. Tím netvrdíme, že by to bylo nemožné. Pravděpodobně existují i bíglové, kteří mají perfektní přivolání a dokážou odolávat lákavým pachům, ale mezi typickými „rodinnými“ bígly jich není mnoho. Lépe si s nimi dokážou poradit myslivci, kteří jim jsou schopni poskytnout řádné pracovní vyžití a úspěšně za to žádají spolehlivou poslušnost. A ti ostatní? Paradoxně nejlépe na tom bývají pejskaři z velkoměst, kde zvěře a tedy svodů není mnoho. V městských parcích může být bígl vcelku bezproblémovým psem. A když už městští majite-

lé se svým bíglem vyrazí do skutečné přírody (což by měli, protože mu to udělá obrovskou radost), vodí ho zásadně na vodítku.

Inteligentní svěhlavičky

Abychom si špatně nerozuměli: bíglové rozhodně nejsou hloupí psi. Nejsou to ani psi, kteří by odolávali všem pokusům o výcvik.

Jsou inteligentní, ale - na rozdíl od některých jiných psů, například retrívrů - jim není vlastní snaha zalíbit se, činit, co pánovi na očích vidí. Spíše se ptají: když tě poslechnu, co z toho budu mít? Bývají samostatní, trochu tvrdohlaví, rozpustilí, zvědaví. Nejsou od přírody poslušní, ale velmi dobře je lze motivovat pamlsky a při troše trpělivosti zvládnou i víc než základní výcvik. Spousta majitelů se se svými bígly účastní závodů agility - a to už si žádá nějakou poslušnost!

I když však někdo takové ambice nemá, vyplatí se s každým bíglem docházet na kurzy poslušnosti a zaměřit se zvláště na přivolání. Lze tím předejít mnoha nepříjemnostem, psy výcvik baví a do budoucna jim zajistí větší porci osobní svobody.

Žijí, aby jedli

Říká se, že jíme proto, abychom žili, nikoliv naopak. U bíglů to však tak úplně neplatí. Na jídlo bývají neuvěřitelně vyznání, a aby ho získali, jsou schopni téměř všeho: od dojemných pohledů přes naléhavé kňučení až po neuvěřitelně ekvilibristické kousky. Dokážou vyšplhat na popelnici, otevřít si ledničku, podhrabat se pod plotem nebo se vmáčkнуть do té nejužší škvíry. Jejich vynikající čichové schopnosti ve spojení s nevidanou chutí k jídlu se mohou stát vražednou kombi-

Láska k dětem u nich není frází

Lovec i společník

S odchovy
bígů
nebývají
problémy

načí. Bígl je schopen převrhnout a vyřadit koš plný papírů, aby získal jednu uschlou špagetu přilepenou na dně, neváhá utéct a uběhnout spoustu kilometrů, aby se dostal na tu báječnou skládku, kde jste byli minulou neděli na výletě a kde to tak opojně vonělo!

I majitelé, kteří mají své bígly zvládnuté a plně pod kontrolou, u nich často bojují s enormní žravostí a následnou obezitou. Věčně musí řešit dilema: je lepší stresovat se tím, že jejich psi neustále trpí hladem (nebo se tak alespoň tváří), nebo jim popustit uzdu a tím přivodit zdravotní problémy? Teoreticky je odpověď na tuto otázku jasná, ale jak je patrné z toho, že obezita je jedním z hlavních problémů lidstva, v praxi tomu bývá trochu jinak. Na druhou stranu bígla není problém motivovat. Na pamlsky se snadno cvičí,

není vybíravý a nikdy nemá dost. Tím pádem si dlouho zachovává i ochotu k výcviku.

Bíglové jsou bonviváni, kteří si umějí užít život. Nejsou to velcí psi, ale všechno, co dělají, dělají s gusem: ať už jde o hru, o mazlení, o pronásledování zvěře - nebo o dobré jídlo.

Bez smečky by to nešlo

Už jsme si řekli, že bíglové byli původně smečkoví psi. To bezpochyby patří k jejich velkým výhodám. Ve vztahu k jiným psům jsou právě z tohoto důvodu mimořádně snášenliví, neperou se, nevyhledávají konflikty. Život ve smečkách mohl po staletí hladce fungovat jen za předpokladu, že si psi byli schopni rychle vytvořit a dodržovat přesnou hierarchii.

Smečkou samozřejmě nemáme na mysli jen smečku psů, docela dobře ji dnes mohou nahradit i lidé. Důležité je, aby bígl trávil svůj život ve společnosti ostatních, aby nebyl zavírán a izolován.

O většině psů se dočteme, že se nehodí pro život v kotci. O bíglu se to tak úplně říci nedá: vždyť ve velkých psincích žil po staletí a musel se tam po většinu času spokojit jen se se společností ostatních psů. Bígl je - i díky své odolnosti, otužiloosti a jisté tělesné tvrdosti - schopen žít trvale venku ve smečce s ostatními, ale nikdy ne sám!

Pokud ovšem toužíme po dobrém společníkovi a příteli, musíme bígla nechat

žít uprostřed rodiny a obklopit ho lidskou pozorností a péčí.

Další klišé, které se traduje o většině psů, zní: miluje děti. U bígla však opravdu platí. Tedy není jisté, zda je vždy a za všech okolností zrovna „miluje“, ale rozhodně je trpělivě snáší, nechá si líbit neuvěřitelné a dokonce je ochoten starší děti, které s ním rozumně zacházejí, i poslouchat. Poděkovat za to opět můžeme jeho smeč-

Neperou se a nevyhledávají konflikty

Tímto způsobem vyráželi bíglové na lov odpradávná

kovému založení a ochotě se podřizovat. A v souvislosti se schopností žít ve smečce nesmíme zapomenout ještě na jednu pro bígly ne zrovna příjemnou, ale pro lidstvo mimořádně cennou oblast uplatnění. Díky své snášenlivosti, ale také nenáročnosti a odolnosti vůči bolesti bíglové dlouho byli (a dodnes leckde jsou) užíváni jako pokusní psi v laboratořích.

Bígl u nás a ve světě

Bígl vznikl ve Velké Británii, kde žil po staletí. Do kontinentální Evropy se však rozšířil teprve na konci 19. století, v tu dobu se dostal také do USA. I když obě světové války zasadily plemeni citelnou ránu (v roce 1945 prý byl v anglickém Kennel Clubu registrován pouze jediný bígl!), dokázalo se obdivuhodně zregenerovat., takže dnes patří celosvětově k nejoblíbenějším plemenům.

Již v roce 1954 se mu podařilo vypracovat na pozici absolutní jedničky mezi všemi plemeny chovanými v USA. Také v zemi původu se prakticky trvale udržuje v první desítce.

A u nás? Momentálně mu patří 14. místo na žebříčku plemen, v roce 2005 bylo odchováno 452 štěňat. Když uvážíme, že historie chovu bíglů v naší republice je sotva dvacetiletá, je to velice slušný výsledek.

První bíglové u nás pocházeli z laboratorních velkochovů. Byla to zvířata, která se moderním bíglům, jaké známe dnes, podobala jen rámcově a nebylo je možno využít při dalším chovu. První pár čistokrevných bíglů k nám prý sice byl dove-

Není pro něj problém podřídit se člověku

zen již v roce 1965, ale ten po sobě z dnes neznámých příčin nezanechal žádné potomky a nenašel následovníky. Teprve mnohem později, v roce 1985, se k nám ze zahraničí (nejprve z Maďarska, později také z USA, Německa, Velké Británie a z bývalého SSSR) dostali čistokrevní výstavní bíglové a chov se mohl začít rozvíjet.

Nenároční na péči, nároční na pozornost

Pokud vezmeme v úvahu jen tělesnou schránku, bíglové jsou psi vysloveně nenároční na péči. Vyžadují minimální starost o srst, častější kartáčování je nutné jen v době línání, když nechceme, aby se všude povalovala stará srst. Před výstavou psa navíc přetřeme vlhkým hadříkem - a můžeme vyrazit do boje o medaile!

Bíglové patří mezi zdravá plemena, což v dnešní době rozhodně není samozřejmostí. Štěňata se rodí dobře, komplikace jsou spíše výjimečné. Vrhů bývají početné. Plemeno se sice, jak už jsme se zmínili, vyznačuje velkou žravostí, ale na druhé straně k udržení v optimální výživové kondici bíglovi stačí relativně málo potravy.

Bíglové jsou sice malí, ale mimořádně aktivní psi nabití energií. Bezpodmínečně potřebují být udržováni ve fyzické i mentální aktivitě. Zanedbávaný bígl se bude pokoušet uprchnout a toulat se, nebo bude destruktivně hrabat či celé hodiny hlasitě štěkat. Bígl může strávit většinu života venku, ale jen na velkém, dobře oploceném pozemku ve společnosti ostatních psů a při zachování kontaktu s rodinou. Dobře mu však bude i doma v bytě u sportovních lidí, kteří

s ním budou často vyrážet ven a podnikat spoustu věcí.

Užití

Bígl dnes nejčastěji plní úlohu rodinného psa. Stále si však uchovává přirozené lovecké vlohy, skvělý nos a schopnost vytrvale a hlasitě sledovat stopu.

Uplatní se nejen při naháňce v každé terénu, ale i při dohledávce a vodních pracích. I když byl původně určen na drobnější zvěř, dnes se u nás používá úspěšně i na divočáky.

V USA jsou dnes bíglové používáni ne-

Odnepaměti byli zvyklí žít ve smečkách

jen jako smečkoví, ale častěji jako osobní lovečtí psi nebo při field trials. Našli tam regulérní pracovní využití také mimo oblast myslivosti: ministerstvo zemědělství je používá k tomu, aby vyčichávali pašované potraviny na letištích a na hranicích.

Lea Smrčková

Pestré barvy jsou atraktivní

Standard stručně

ČÍSLO STANDARDU: 161

CELKOVÝ VZHLED: Robustní, kompaktní hladkosrstý pes s dlouhými zavěšenými ušima a se silným, vysoko nasazeným a neseným ocasem

CHARAKTERISTIKA: Veselý, milý, pozorný pes bez známek bázlivosti nebo agresivity

SRST: Krátká, hustá, odolná vůči nepříznivému počasí

ZBARVENÍ: Jakékoliv zbarvení typické pro honiče, nejčastěji trikolorní nebo bikolorní (bíločervené)

VELIKOST: Kohoutková výška cca 33 – 40 cm

KONTAKT: Beagle club ČR, www.beagleclub.cz